

Gorenjec.

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemati za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni, za četrt leta 1 krone. Za Kranj brez pošiljanja za celo leto 3 krone, za pol leta 1 krone 50 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vplačilne racije se ne odima. — Za izdajanje plačuje se za pettisto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v g. Floriana hiši nasproti mestne hranilnice. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice.

Tudi drugo številko »Gorenjca« smo poslali na ogled, in prosimo vse one, ki se mislijo naročiti na ta list, da takoj blagovolijo doposlati naročnino. Jaki ne ljube bi nam namreč bilo, ako bi ustavili nadaljne številke onim, ki naročnine niso poravnali, in potem ne morejo prejeti vseh števil. Naročnina znaša za mesec Kranj in ako se list dobiva v tiskarni tri krone za celo leto, za vse druge kraje s pošto pa še eno krone na leto več.

Izjava.

Ko se je z novim letom otvorila v Kranju nova tiskarna, sprožili so nekateri misel, da bi začel izhajati v Kranju tednik, ki naj bi pred vsem služil krajevnim potrebam naše lepe Gorenjske. V ta namen so nagovorili dotičniki nas, ki tvorimo sedaj konsorcij »Gorenjca«, da bi vsaj začetkoma gmotno zalagali novi list. Ker bi bilo glasilo za celo Gorenjsko vsekako velik napredek, smo drage volje ustregli tej želji, posebno, ker se je izrecno zatrjevalo, da se nam, ki smo itak preobloženi z delom, nadalje za list ne bo treba več brigati, češ, da je za vse že dobro preskrbljeno.

Zanašaje se na to obljubo, se res nismo več brigali za list in radi priznamo, da v toliko tudi nas zadene krivda, če prva številka »Gorenjca« ni ugajala tako, kakor je bilo pričakovati. Res je tudi, da je bila stvar nekoliko prenaplena. Dva dni pred izdajo lista se je šele postavil nov, še neutečen tiskarski stroj s povsem modernim mehanizmom. Dobrega, za časopis pripravnega papirja dobiti ni bilo miti v Ljubljani. Ker je pa »Gorenjec« izšel, smatra podpisani konsorcij za svojo dolžnost, da list ohrani in da po svojih skromnih močeh kolikor možno odpravi navedene hibe. Četudi nadaljne številke morda ne bodo povsem ustrezale, vendar prosimo p. n. naročnike, da naj blagohotno

potrpe, kajti vsak začetek je težak. Vsekako se bo konsorcij trudil, da bo list vedno popolnejši. Radi tega se še enkrat obračamo do vseh naročnikov in prijateljev lista, da nam zlasti z dopisiljanjem dobrih člankov in dopisov pomagajo izvesti težko nalogo.

Dasi pa prva številka »Gorenjca« radi navedenih nedostatkov ni mogla vobče ugajati, vendar z zadovoljstvom javljamo, da smo od vseh strani Gorenjske prejeli pisma, v katerih rodoljubi z veseljem pozdravljajo novi list. To dejstvo nam bo v izpodbujo pri začetnem delu. Posebno nas je še razveselilo pismo dičnega moža iz radovljiške okolice. On odobrava misel, izdajati glasilo za Gorenjsko. Daje nam dobre nasvete, po katerih se bomo radi ravnali. Ker se »Gorenjec« nazivlje »političen in gospodarski list«, piše tisti odlični rodoljub doslovno:

»Glede političnega značaja list v svojem uvodnem članku nima nikakega programa, kar je velik nedostatek. Pri danes danih razmerah je po mojem mnenju absolutno potrebno, da političen list odkrito pové, ali bo šel z »narodno-napredno« ali s »klerikalno« stranko, ali pa naj raje črta »političen« in bodi samo gospodarski list.«

Res je! Tudi v tem oziru se je napravila v prvi številki napaka. Da tedaj ne bo kdo mislil, da je naš program »teman«, ali »da si prav ne upamo na dan«, izjavljamo, da bo naš list narodno-napreden. Dostavljamo pa, da brez potrebe ne bomo izzivali nikdar. Naš namen ni, vlivati olja v ogenj, temveč »Gorenjec« naj pred vsem širi med ljudstvom narodno zavest, izpodbuja naj s poljudnimi članki k narodno-gospodarskemu napredku in prinaša naj gorenjske krajevne novice, ki zbog lokalnega pomena ne spadajo v slovenske dnevniške. Tudi od političnega

Posamezne številke veljajo 6 vinarjev.

nasprotnika nam bo stvarno pisan članek dobro došel! Če se bo pa nas izzivalo bodisi od katere strani koli, zastopali bomo vedno odločno svoje narodno-napredno stališče! S tem odgovarjamo tudi ljubljanskemu „Slovenču“, ki se nas je izvolil blagohotno spominjati, a je s svojo notico povzročil, da se je konsorcij „Gorenjca“ začel zavedati svojih dolžnostij. Na polje osebnosti mu ne sledimo.

Naše somišljenike pa prosimo tem potem, da nam i v bodoče stojé ob strani z dobrimi nasveti.

Konsorcij „Gorenjca“.

Pokrajinsko časopisje.

Prejeli smo med drugim naslednji dopis, ki ga radi njegove za naš list pomembne vsebine, ponatisnemo drage volje:

Na Dunaju, 15. prosinca.

Veselo sem bil vzradoščen, ko sem nepričakovano dobil danes na ogled prvo številko v Kranju izišlega novega lista „Gorenjec“. Z živim zanimanjem sem jo prelistal in z zadovoljstvom odložil, ker sem se uveril, da bode „Gorenjec“ starejšim slovenskim časniškim tovarišem na časniškem polju nov sodelovalec za svobodo, prosveto in gmotni blagostan slovenskega naroda.

Morda se bode povodom Tvojega rojstva, ljubi moj „Gorenjec“, čul tu in tam glas, da imamo Slovenci časopisov že itak v izobilju — torej čemu še novih časnikov.

Ta glas ali boljše ugovor pa napram Tebi nikakor ni upravičen. Slovenci imamo pač primeroma mnogo časnikov, a nikakor ne preveč, posebno pa ne takozvanih provincijalnih ali pokrajinskih listov.

Ravno poslednje časopisje ima pa v vsakem narodu važno, velepomembno ulogo. Veliki časopisi že zbog svoje visoke naročnine niso tako pristopni širšim slojem v po-

krajinah, ne glede še na to, da se vobče bóre malo ozi-
rajo na pokrajinske razmere.

Ali naj radi tega ostanejo širši pokrajinski sloji brez duševne hrane?

Ne, nikakor ne in ravno pokrajinsko časopisje je poklicano, da jim listo poda.

Življenski pogoj pokrajinskega časopisja upravičuje torej živa potreba in za njega važnost naj navedem samo jeden zgled: Pri Nemcih v Avstriji ima ravno pokrajinsko časopisje največ zaslug, da je prodrla narodnostna ideja v najširše slojeve in da se je narodni ponos Nemcev v Avstriji vobče, na Češkem, Štajerskem in Koroškem pa še posebej tako podkrepil, kar bi se brez pokrajinskega časopisja ne bilo nikdar doseglo.

Gotovo je bilo obžalovati, da ni imela Gorenjska, ki nam je dala Preširna, Jenka, Vodnika, Kopitarja in druge veleume, nobenega javnega glasila, da si se je povdarjala potreba takega pokrajinskega glasila na Gorenjskem že desetletja; šele odprava časniškega koleka nam je uresničila starodavno željo gorenjskih rodoljubov ter nam porodila „Gorenjca“.

Tvoje rojstvo, ljubi „Gorenjec“, je vsled tega, ker si bil potreben, obudilo splošno zadoščenje, in gotovo govorim iz srca vsem gorenjskim rojakom, ako Ti zakličem kot sporočilo na pot v življenje: „Le krepko in neustrašeno naprej za svobodo, prosveto in gmotni član slovenskega naroda, da bodeš kot sin čvrste narodne gorenjske pokrajine delal čast svojemu imenu!“

Dr. Kokalj.

V Kranju dne 20. prosinca.

Politični položaj v Avstriji. Sedanjega ministrskega predsednika Witteka politična burja premetava semintja, tako da skoro vsi listi z gotovostjo računajo, da ga bo njegov naslednik Körber skoro izpodrinil z njegovega stola. Körber je imel te dni daljša posvetovanja z voditelji raznih strank. Ponujal je Čehom ministra za Češko, Poljaki dobé tudi svojega, ostala mesta pa hoče popolniti s samimi Nemci. Samo Jugoslovanev ni vprašal, kaj

Ko bi ga ne bila nikoli poznala, ostala bi bila v svoji domačiji, v milem slovenskem kraju. Prevaral jo je, zvalil jo je seboj samo zato, da mu je pomagala do stalnega kruha. In sedaj je ostala sama tukaj. Toda ne čisto sama; zapustil ji je sina . . . Ta ji je sedaj edina tolažba; le v njega ima vse svoje zaupanje.

Ko tako zamišljena sedi, zaslišijo se stopinje po hodniku, vrata se odpro, in v sebo stopi visok mladenič. Bil je krepkega živola in prijaznega obraza. To je bil njen sin — Silvester. Dovršil je bil gimnazijo z odliko in vstopil na vseučilišče. Da bi si gmočno stanje nekoliko izboljšal, hodil je poučevati dva dečka, ob prostih urah pa je ostajal navadno doma pri materi.

„Danes menda ne pojdeš nikamor več; le ostani doma,“ reče mati svojemu sinu in mu pomaga sleči zimsko suknjo.

„Ravno sem gotov s poučevanjem — hvala bogu —, tukaj notri je gorkejšje kakor zunaj, danes gotovo oslanem

PODLISTEK.

Doktor Silvester.

Povest. Spisal Podkrnski.

Hud mraz je bil. Burja je neznosno brila in močen veter je tu pa tam dvignil kup snega ter ga razpršil.

V četrtem nadstropju visoke hiše na Dunaju sedela je pri gorki peči žena srednje velikosti. Bila je še v boljših letih, vendar po zunanosti je bila še dovolj prikupljiva. Urno je sukala med prsti ročno delo, včasih se je pa sklonila po koncu ter poslušala, ali že kdo prihaja po stopnicah. Toda le burja je tulila ter metala snežinke na steklo oken, katera so bila preprežena z lednimi cvetlicami.

Nato se je utopila žena v globoke misli. Podobe iz preteklosti so se ji vrstile pred očmi. Mislila je na njega, ki jo je sicer pred kakimi dvajsetimi leti zapustil, katerega je ljubila in ga še ljubi. Globoka žalost se ji bere na obrazu.

oni želé in pod kakimi pogoji bi bili pripravljati podpirati novo vlado. Seveda Slovenci smo potrpeživi kakor ovca, tako da nam večkrat ta angeljska potrpežljivost močno škodi. Najvažnejše, namreč jezikovno vprašanje, naj se reši brez Jugoslanov. Seveda Čehi Körberju tudi ne bodo šli na vsake limanice, in najbrž bo tudi Körberjev trud bob ob steno.

V delegacijah, to je v skupnem posvetoivanju iz obeh državnih polovic voljenih poslancev, katere volijo državni poslanci izmed sebe, je letos kaj živalno. Priznati se mora, da so ljudski zastopniki letos izredno zgovorni. Zlasti naši bratje Čehi so vladi ostro stopili na prste. Tudi zastopnik kranjske dežele, poslanec dr. Andrej Ferjančič, je že parkrat posegel v debato. Gosu se je — kakor običajno — razgovarjal z odposlanci. Zanimiva pogovora sta bila s češkima poslancema Stranskim in Zazekom.

Proračun, ki ga je te dni v pruski zbornici predložil finančni minister dr. Mikvel, izkazuje 84.360.000 mark preostanka. V zadnjih desetih letih je Prusija poplačala 800 milijonov dolga. Prusija je torej bogata in napreduje od leta do leta. A pri nas v Avstriji? Tu je — —

Vojni v Južni Afriki. Angležem gre hudo za kožo. Razni škofje in glebo cerkve so odrekli, da se po njihovih škofjih molí ob dobovinih dušah za mnogo angleških čet v Južni Afriki. Angleži so izgubili dosedaj vsega vkup okoli 10.000 mož. Angleška vlada je Bullerju poslala generala Warcha z 11.000 mož na pomoč. Govori se tudi, da bodo nekatere evropske velevalsti posredovati med Angleži in Bull.

Dopisi.

Iz Črkelj se nam poroča, da se je dne 11. t. m. vršila volitev novega župana. Mislilo se je, da bo prevzel zopet županstvo bivši župan gospod J. Kepic, toda on se je odločno izjavil, da pod temi razmerami ne more več zasedati županskega stola. Vsled tega izvoljen je bil županom sedanjí županov namestnik, gospod J. Zamen. Razmere tukajšnje občine znane so malo komu, ker malo ljubni občani niso hoteli neprijetnosti spravljati na dan.

doma. Saj niti žival ne gre ob takem vremenu iz brloga.

«O vem, da ni prijetno zunaj; le pozrej se, precej bom pripravila večerjo,» seže mu mati v besedo in hiti poginjati mizo.

Po večerji sta sedela mati in sin pri peči in se razgovarjala, da jima je čas hitreje tekel.

Saj mati je storila vse za svojega sina; skrbno ga je odgojila in mu vcepila v srce tiste blage čute, ki delujejo za vse prihodnje življenje. Sin je imel dobro srce in povračeval materi ljubezen z ljubeznijo.

Zivela sta složno skupaj, kajti oba sta bila mirnega značaja. Kadar je govorica ranesla na očeta, vedela je mati svojemu sinu vselej skrbno prikriti svojo skrivnost. Bala se je namreč, da bi sin očeta sovražil, če bi vedel, da je ta njega in mater zapustil ter se izgubil v daljni svet ... Povedala mu je le toliko, da je oče šel na tuje in če bo mogoče, se še kdaj povrne ... Silvester bi bil gotovo rad kaj več pozvedel o očetu, toda mati je pri taki priložnosti žalostna postala in se umaknila ... Se nadaljuje.

Toda vsaka sila do vremena. Neprijetnosti in težkoče, katere so zadrževale prejšnjega gospoda župana v njegovem poslovanju, so bile že neznosne. Vsem tem neprijetnostim na čelu je bil in je še gospod J., kateri ne miruje s svojimi zadržami. Koliko neprijetnosti in sovraštva napravil je že med občani. Toda prenašali smo mirno in od sedaj naprej ne bomo več molčali in mu prižanasali, a od sedaj bomo stvar v javnost spravili. Kako srečni smo bili za časa županovanja pokojnega A. Vavčena; nikdar ni bilo slišati nikakih pitočih in sovraštva. Kakor hitro pa je on prominul, oglasil se je takoj ta gospod in ustanovil svojo stranko. Mi sicer ne vemo, spada li to v njegov delokrog ali ne? Po našem mnenju nikakor ne. Ko je bil izvoljen gospod Fran. Kepic, županom, nastopil je takoj proti njemu in delal na to, da mu je v prvi vrsti odpravil izvrstnega občinskega tajnika gosp. S., kateri je poslovanje županstva opravljal v splošno zadovoljnost vseh uradov. In zakaj ga je odpravil, nam je znano, kajti gospod J. se je bal javnosti. Ko je odpravil tajnika, mislilo se je, da bo sedaj miroval, toda varali smo se zelo. Ker gospod župan ni hotel trobiti v njegov roj, je bila posledica to, da je moral odstopiti. Če bi kak drug na svojem mestu povzročil toliko sovraštva med občani, kakor ravno ta «učeni» gospod, bi ga bila že zlastna policija oblasti odstranila. Nam je le nerazumivo, kako je da se glode njega prav nič ne ukrene. On mora biti najbrž veliko zaslonbo pri svojih predpostavljajih. Ker se pa od te strani proti temu gospodu ničesar ne slovi objaviti smo le na kratko njegovo poslovanje, ki je se od pristojne oblasti še nadalje ne bo delalo, sicer bi storimo druge korake. Vse občane.

Novičari.

Na Gorenjskem.

Volitev v cenilno komisijo za osebno dohodarino za politični okraj Kranj je razpisana na 25. dan t. m. ob 9. uri popoldne pri c. kr. okrajnem glavarstvu v pisarni častnega nadzornika. Ker je volitev jako važna, bi bilo vsekako uместno, da se, kakor običajno, spustimo na večino interesentov določijo kandidati za te prižade vnapre.

Sajo je imel včeraj občinski svet v Kranju.

Predpustne zabave. Kranjski samci priredijo svoj ples 1. svečana v čitalničnih prostorih. Narodna čitalnica napravi večjo veselico dne 24. svečan. Pri prvem plesu bo sviral oddelk celovske, pri drugem plesu oddelk ljubljanske vojaške godbe. Bržkone priredi prvič «Gorenjski Sokol» sredi meseca svečana svoj plesni venček v čitalnici in skoro gotovo bo ravno tam tudi «Slovensko bralno društvo» tekot predpusta napravilo venček in maskarado. Plesajo se bo tedaj v čitalničnih prostorih, kakor že več let ne. Bržkone v slovo sedanjim prostorom! Pravijo, da ho dobila čitalnica tekot letošnjega leta lepše in prostornejše stanovanje! Skrajni čas bi bil pač!

Zveza slovenskih in istrsko-hrvatskih županov, katere ustanovitev se je na shodu županov tako navdušeno pozdravila, megla bode začel svoje poslovanje v kratkem, treba je samo, da ji pristopijo člani. Kakor je iz pravi vidno, morejo biti člani župani, podžupani in občinski svetniki slovenske in hrvatske narodnosti. Kdor le-tih torej pristopi društvu — in vsaj o t. slovenskih in hrvatskih županov pričakujemo, da store to vsi — oglasí naj se pri ljubljanskem županu gospodu Ivanu Hribarju, kateremu raj ob jednem naznani, kdaj bi po njegovem mnenju najboljše kazalo sklicati ustanovni občni zbor.

Narodna čitalnica v Kranju je priredila po daljšem presledku dne 13. t. m. svojim članom veselico, ki je izvrstno uspela in privabila v društvene prostore toliko občinstva, kakor že dolgo ne. Na programu je bila godba, petje in ples. Čitalniški moški zbor pod spretnim vodstvom učitelja gospoda V. Rusa je itak dobro poznat. Izvajal je oba moška zbora ter čveterospev — kakor vedno — vseskozi točno, z občutkom ter finim niansiranjem in je žel po vsaki točki obilo pohvale. Zlasti se je opazal blagoglasni in močni bas. G. Rus je lahko ponosen na svoj zbor. Prvič je nastopil pri tem koncertu novoustanovljeni društveni godbeni klub. Brez hrupa in posebne agitacije so ga zasnovali pred kratkim nekateri gospodje, katerim je stopil na čelo kapelnik godbe tukajšnjega gasilnega društva gospod A. Skrivanek. Klubova proizvodnja so bila zbranemu občinstvu preprijetno presenečenje. Poslušalstvo je deseterico godcev takoj pri nastopu prijazno aklamovalo. Krepko zaigrani koračnici sledilo je živahno ploskanje, ki je po vsaki nadaljnji točki postajalo hrupnejše. Vse štiri točke so morali godci ponavljati, oziroma so morali tistim dodati novih komadov. Radi priznamo, da je godbeni klub povsem zaslužil burno pohvalo. Posebno, če se oziramo na kratek čas — komaj mesec dni — odkar se gospodje skupno vežbajo, moramo reči, da se je igralo pod spretnim vodstvom gospoda Skrivaneka razmerno čudovito lepo in precizno. Seveda treba upoštevati, da so skoro vsi klubovi člani, in to zlasti solisti, že manj ali več izvežbani godci. Ako bodo gospodje tako napredovali, smo prepričani, da se bo prihodnjič sviral še dovršenejši, kajti s takim materialom doseže se lahko kolikor toliko umetniško proizvodnjanje. Želoli bi le, da bi se godbeni klub oziral v prihodnje tudi na slovansko godbo. Koncertu je sledil še precej živahen ples, h kateremu je igrala dobro in neumorno godba na lok gasilnega društva. Pri četvorki nasteli smo čez 20 parov. Plesalo se je sicer do ranega jutra, a vobče so dame obžaluje konstatovale, da — kakor drugod — tudi v Kranju vedno bolj izumirajo — posebno med nadebudno mladino — vstrajni plesalci.

Občni zbor »Gorenjskega Sokola« se vrši — kakor smo že zadnjič na kratko omenili — danes zvečer ob pol 9. uri v gostilni gospoda P. Maierja ml. po sledečem sporedu: 1. Pozdrav staroste, 2. čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora z dne 14. prosinca 1899. l., 3. poročilo tajnika, 4. poročilo blagajnika, 5. volitev novega odbora, 6. slučajnosti. — Po občnem zboru bo prosta zabava s petjem in godbo. — Danes izročila je deputacija »Sokola« diplomi častnega članstvu gg. V. Majdiču in P. Maierju.

Gospod dr. Andrej Ferjančič, poslanec gorenjskih mest in trgov, je v avstrijskih delegacijah, kjer zastopa kranjsko deželo, obširno govoril o raznih perečih vprašanjih, kakor: o drugi železniški zvezi s Trstom, o vplivu trozveze na naše notranjepolitične razmere. Tudi svojih notranjskih volilcev ni pozabil in je podal interpelacijo glede slabe pitne vode na Notranjskem. Potegoval se je tudi za Primorje, ki je še pod neznosnim, skrajno krivičnim vladanjem.

Gasilno društvo v Škofji Loki je priredilo v nedeljo 14. t. m. v čitalniških prostorih plesni vendek s šaljivo loterijo, katerega so se mnogostevlino udeležili ne le samo meščani, ampak tudi okoličani ter s tem pokazali, kolike simpatije uživa med ljudstvom to prepo- trebno društvo. Ples je bil zelo živahen, ker vojaška godba pešpolka št. 27 ni bila skromna v igranju in je svirala pridno in neumorno do jutra. Četvorke plesalo je 30 parov pod izvrstnim vodstvom gospoda Ivana Pelsingerja in Rafaela Thalerja. Med počitkom je bila

šaljiva loterija, ki je napravila mnogo zabave. Pri tem pokazalo je meščanstvo svojo naklonjenost do gasilnega društva z lepimi in nekaterimi zelo dragimi dobitki. Plesalo se je do ranega jutra in občinstvo se je razšlo z dobro nado, da bi tudi druga društva dala jim priliko se tako izvrstno zabavati in tako društveno življenje bolj oživiti.

Olepševalno društvo v Škofji Loki je imelo 10. t. m. svoj občni zbor. Predsednik gospod Julij Flis je poročal, da je štelo društvo v preteklem letu sedem ustanovnikov, 98 rednih in 3 podpornih članov. Od lanskega leta je pristopilo društvu na novo 33 članov. V odbor so bili voljeni gospodje: Julij Flis, predsednik; Fran Mikuž, Ervin Burdih, Lev Lavrič in Lovrenc Sušnik.

V Radovljici bo de v ponedeljek dne 22. t. m. volitev v cenilno komisijo za radovljiški okraj. Kakor znano, je v tem okraju precej nemških uradnikov in delavcev, zlasti na Savi, v Mojstrani in Beli Peči. Treba je torej, da Slovenci store svojo dolžnost s tem, da ta dan volijo v drugem razredu gospoda dr. Janka Vilfana, olvetnika v Radovljici; volilci drugega razreda gospoda Ivana Borlica, župnika v Mošnjah, kot člana in gospoda Andreja Grčarja, nadučitelja v Radovljici, kot namestnika. Sramotno bi namreč bilo za ves okraj, če bi združeni nemški privandrovčki, ki razmer ostalih volilcev prav nič ne poznajo, Slovencem nalagali previsoke davke. Pri tej volitvi odloči nadpolovična večina glasov, torej ožja volitev ne pride v poštev.

Effektno loterijo je vlada dovolila prostovoljnemu gasilnemu društvu v Škofji Loki.

Na Bledu je zblaznel ondodni hotelir gospod Mallner, ki je že dalje časa bolehal. Prepetjali so ga v deželno blaznico na Studenec.

Utopljenca so našli blizu postaje Sava. Bil je popolnoma naz ter že dalje časa v vodi. Isti je 20 do 25 let star in ni nikomur znan.

«Lira», pevsko društvo v Kamniku, se je v splošno veselje Kamničanov zopet oživel.

Na Kranjskem sploh.

Benefica režiserja slovenskega gledališča, gospoda Rudolfa Inemana, bo v nedeljo 21. t. m. igrala se bo zabavna narodna igra »Ol stopinje do stopinje«. Odveč bi bilo govoriti o velikih zaslugah, katere si je stekel g. Ineman za slovensko dramo. Mi vršimo le svojo narodno dolžnost, ako opozarjamo rodoljube po Gorenjskem na to predstavo.

O kugi bo jutri imel gospod dr. Ivan Robida v Ljubljani javno predavanje.

Na Primorskem.

V Gorici morajo krčmarji po novem letu zapirati gostilne zvečer ob 10. uri, kar ni neljubo le krčmarjem, temveč tudi tujcem, ki ponoči prihajajo.

Poskušen ulom. V Trzinu (Monfalcone) so hoteli v noči 8. t. m. tatje vlomiti v davčno blagajno. Ko pa so težko blagajno prevrgli, zaropotala je močno, in tatje so zbežali. V njej je bilo nad 140.000 denarja in vrednostnih papirjev.

Gospodarske stvari.

Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu grudnu leta 1899. vložilo je 287 strank 64.836 kron 10 vinarjev, dvignilo pa 151 strank 39.555 kron 7 vinarjev, 12 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 27.700 kron. Stanje vlog iznaša z dnem 31. grudna 1899. leta brez kapitalizovanih vložnih obrestij 1.970.630 kron 69 vinarjev, stanje hipotečnih posojil 1.266.940 kron 60 vinarjev, denarni promet meseca grudna 1899. leta 137.427 kron 37 vinarjev

Najnovejše vesti.

Vič. Pri občinskih volitvah zmagali naprednjaki.

Dunaj. Prememba v ministrstvu se je včeraj izvršila. Cesar je odobril ministrsko listo, katero mu je predložil dr. Körber.

London. Angleži so prekoračili reko Tugelo.

Domača knjižnica.

Nove razglednice je založil gospod K. Florian v Kranju. Razglednice predstavljajo glavni trg z župno cerkvijo in kranjsko gimnazijo ter so kolorirane in prav umetniško izdelane. Jeden kos stane 14 vinarjev.

Aškerčeve «Nove poezije», jako lična in moderno elegantna knjiga, je izšla za božič. Dobiva se pri gospodu K. Florianu v Kranju in L. Schwentnerju v Ljubljani po tri krone, s pošto 10 vinarjev več.

«Slovenka», v Trstu izhajajoč list za slovensko ženstvo, je nastopila z novim letom 1900. svoj četrti letnik. To slovensko, oziroma jugoslovansko glasilo je postalo tekom prvih let svojega obstanka tako priljubljeno, da je nepotrebna vsaka posebna hvala. Izdajatelji lista se nočejo zadovoljiti z dosedanjimi uspehi, temveč hočejo napeti vse moči, da prihod «Slovenki» tisto veljavo, ki sodi edinemu glasilu našega ženstva. Naša «Slovenka» mora postati dostojna vrstnica enakim listom drugih omikanih narodov. — Žensko vprašanje zanima danes najvišje duhove obeh spolov, in vsi izobraženci priznavajo njega veliko važnost, naj že zavzemajo kakoršnokoli stališče napram posamičnim zahtevam ženstva. Gradivo, ki ga to vprašanje obsega, je namreč tako ogromno, da je za njega spoznavanje potrebno posebno znanje. In «Slovenki» bo prva naloga, omogočiti in pospeševati to proučevanje. Zato bo posvečevala vso brigo in pozornost vsem pojavom ženskega gibanja in bo odločno stala na stališču ženskih pravic, ženske osamosvoje. Ozirala se bo tudi na vse prikazni, ki so posredne ali neposredne v zvezi z ženskim gibanjem (pokretom), dobro vedoč, da je žensko vprašanje v svojem bistvu la list velike knjige, le del organske celote socialnega vprašanja. V ta namen bo «Slovenka» objavljala temeljite znanstvene članke in razprave, bodisi izvirne ali dobre prevode, brižno sestavljeno kroniko ženskega gibanja — doma in po svetu — ter bibliografijo ženske socijologije. Pa tudi zabavnega dela ne bo zanemarjala, temveč bo skrbela za dobro leposlovno berilo v vezani in nevezani besedi. Spise bo objavljala tudi v hrvaškem, oziroma srbskem jeziku; a da bodo taki sestavki tudi

Slovincem lahko umljivi, bo v vsaki ševilki tolmačila manj umevne hrvaške besede. — Mnogo priznanih knjižnikov je obljubilo uredništvu svoje sodelovanje. — Tudi s svojo zunanjo obliko pokaže «Slovenka» v novem letniku, da napreduje s časom. Radi boljšega urejevanja in lažjega pregleda za čitatelje bo izhajala po enkrat na mesec, seveda razmerno povečana. — Naročnina iznaša za vse leto 6 kron. Naročuje se pri upravnistvu «Slovenke», Trst, ulica Molino piccolo št. 3.

Tržne cene v Kranju.

Dne 13. t. m. plačevalo se je za 100 kilogramov pšenice 17 kron, rži 15 kron, prosa 14 kron 25 vinarjev, ovsa 12 kron, ječmena 14 kron, ajde 16 kron, deteljnega semena 100 kron.

Josip Stirn

Aljuševičev v Kranju

10-2

prilagočena vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni.

VILJEM KILLER v Kranju

trgovina z železom, kuhinjskim orodjem in specerijskim blagom.

Velika zaloga Roman- in Portland-cementa, železniških šin, storja, dratu, žebeljev ter sploh vseh potrebščin za zidanje.

16-2

Raznovrstno orodje za rokodelce, kot žage, pile, kladiva, nože, sekire i. t. d.

Prodaja vsakovrstnega železnega, cinkastega, pocinjenega, medenega in pakfongastega pločevine.

— Vsakovrstne železne peči in štedilnike. —

Zaloga zripanih in suhih barv.

Glavniemu občinstvu priporočam v obilni obliki

restavracija „pri kroni“

Janko Sv. Sirc

21-1

Sa dobijo postrežbo se jamči.

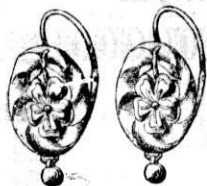
ANA LANDT v Kranju

priporočam častitemu občinstvu svojo veliko zalogo

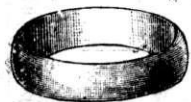
22-1

vsakovrstne prekajene mesnine, zlasti raznovrstnih klobas.

— Zaloga vsakovrstnih delikates, rib in likerov. —

23-1

H. SUTTNER

urar v Kranju

poprej SPRACHER, zraven lekarne

priporočam svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine,

za neveste bogato izbir prstanov, brošk, uhanov i. t. d.

Darila za vsako priliko, orodje iz china-srebra, kakor tudi jedilno orodje.

CENIKI poštnine prosto. Poprave se točno in ceno izvrše.

M. PIRC

trgovina z mešaním blagom tik župniške cerkve v Kranju
priporoča

svojo zalogo raznovrstnih tkanin, zlasti

o o o domačega platna o o o

slavnemu občinstvu v mestu in na deželi.

14-2

Ob jednom opozarja na svojo

larvarijo v Kranju, Savsko predmestje št. 27.

FRANC OMERSA
v Kranju

prodaja dobro in po ceni specijalno blago,
družine pridelke, železo, izdelke iz železa
in kovin, razno orodje za kmetijstvo, roko-
delstvo in hišno opravo.

Carbolineum, firneže, lake, oljate in suhe
barve, Roman- in Portland-cement, okove,
traverse in šine za stavbe i. t. d.

Najboljše masilo za kola, stroje in usaje.

17-1

Kavarna in restavracija A. KREUZBERGER v Kranju

oddaja v drugo roko naslednje časopise:

Neue Freie Presse
Grazer Tagblatt
Agrar Tagblatt
Laibacher Zeitung
Südsteirische Post
Deutsche Wacht
Das Interessante Blatt
Das Buch für Alle
Die Zeit
Slovenski Narod
Slovenski List

Slovenec
Kmetovalec
Humoristische Blätter
Münchener Fliegende Blätter
Simplicissimus
Der Floh
Meggendorfer Blätter
Die Jugend
Wild und Hund
Wiener Börsen-Courier.

20-2

Učenec

se sprejme pri H. Suttnerju, urarju v Kranju.

1-2

C. kr. priv. avstrijska zavarovalna družba

'DUNAV'

na Dunaju

zavaruje najceneje in najsigurnejše
proti škodi po požaru pri premičnem
in nepremičnem imetju, proti škodi
pri prevažanju blaga, nadalje za
življenje na razne načine.

Natančnejša pojasnila daje

RUDOLF KOKALJ

19-2 glavni zastopnik 'Dunav'-a v Kranju.

KAROL FLORIAN

trgovina s knjigami, galanterijskim blagom, muzikalijami in godbenim orodjem
v Kranju, glavni trg

priporoča svojo veliko zalogo pisalnega orodja, šolskih in
drugih knjig, vsakovrstnega papirja, kuvert, posetnic (vizitnic)
in galanterijskega blaga.

Tudi sem preskrbel veliko zalogo godbenega orodja in strun
in prodajam vse po najnižji ceni. 14-2

Gospodom učiteljem in prekupovalcem pri šolskih
knjigah deset odstotkov popusta.

Zelo lepo laško brinje

kakor tudi

24

suhe fige za kuhanje žganja

dobivajo se najceneje pri

Ivanu Majdiču v Kranju.

P. n.

Prečastiti duhovščini kakor tudi slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko

zalogo voščenih sveč

(jakkoli se za 1000 kron), voščenih zavitkov, finih medarij in drugih v ta obrt spadajočih izdelkov.

Garantiran med pitanec lastnega pridelka.

Z uljudnim spoštovanjem

Šifrerjev naslednik **Janko Šink**
voščar in medicar v Kranju.

9-2